

PRZYKŁONIĆ SIĘ (12) *vb pf*

Zawsze się.

o *prawdopodobnie pochylone* (tak w przykłąnić).

inf przykłąnić się (6). ◇ *praet* 1 sg *m* -em się przykłąnił (1). ◇ 3 sg [*m* przykłąnił się.] *f* przykłąniła się (1). [*n* przykłąniło się.] ◇ 3 *pl subst* przykłąniły się (1). ◇ *con* 3 sg *m* by się przykłąnił (2). ◇ 3 *pl m pers* by się przykłąnili (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI w. (dwa z niżej notowanych przykładów) *s.v.* przykłąnić.

1. [Zmienić swoje położenie, pochylić się, zniżyć się:

przykłąnić się ku czemu: O nąświetza panna z wielką miłofcią przijęła na ręcze łwe ciało Boskie [zdjęte z krzyża]/ á Ian ku pierfiam łie przykłąnił, á w poły ciało Boże przeięł. *Pozdraw* F2v.

W przen:

Fraza: »ucho (Pańskie) się przykłąniło [do czego]« = (*Bóg*) *wysłuchał*: gdyż ząwždy oko Pańskie ma pilny wzgląd ną sprąwiedliwego, á ucho jego przykłąniło się do kądżego ząwołania jego. *LubWiryd* 44].

2. *Stać się skłonnym, dać się przekonać* [w tym: *k(u) komu, k(u) czemu* (10)] (11) : *RejPs* 187v; A ták kądży nąlog/ kądży zwycząy/ rułza onego łercą opocznegó/ iż ácz widzi łzczyrą prawdę/ łzczyrą nąukę/ y radby łie czáfem przykłąnił ktemu/ á což gdy [...] *RejPos* 65; *BielSat* G2v; [*Turcy*] *Dziatki* náfze niełzczeńne w dzieięćinie biorą. *Zony/ y corki* náfze łobą nie władáią/ Włzyftko co chcą pohánícy po łwey woli máią. Ktorzyby nas od tego łłufznie mieli bronić/ Niechcą łie chrześcińanie ku temu przykłąnić. *BielSen* 16; [*Diar* 1566 22].

[*przykłąnić się do czego*: *Pisano do ministrów* [...], aby się do tego nie zaniechali przykłąnić, jako by w Krakowie mogło być misterium. *AktaSynod* III 190].

a. *Zostać wyznawcą* (5) : *Poznayciełz* mię włzyłcy/ źeciem ia ielł Pan ktory włzytko mogę/ á iż nikt iny iedno ia łam mogę opątrzyć á nąprąwić włzytko złe y dobre wáfze/ gdy łie ku mnie będzycie przykłąnić chcieli *RejPos* 205v, 106.

przykłąnić się do czego (1): *LubPs* cc *cf* *W* *przeciwstawieniu*.

W przeciwstawieniu: »odwieść się ... przykłąnić się« (1): Włłákžem łie ya odweść nye dał od zakonu twego/ Owłłsemem łie z wyerną myłłą przykłąnił do nyego *LubPs* cc.

Zwrot: »przykłąnić się ku chwale (a. ku wielmożności chwały) [czyje]« (2): Bo on [*Pan*] pilen tákich dułz/ ktore łie ochotnie przikłąnili ku chwale iego/ á niełtráci žadnegó/ ktorzy łie kolwiek policzyli wopiekę iego. *RejPs* 50; Y iakož y ia niemam łie włlytek przykłąnić ku wielmożności chwały jego [*Jezusa*] widząc iáko on łprzećiwne łobie niłłczy á powolne wywylł *RejPs* 153.

b. *Skierować na kogoś uwagę, okazać życzliwość* (2) :

Zwrot: »przykłąnić się miłofciwie, z liłofciwym sercem« (2): BOže moy wezrzy łáłkáwie ną wołanie moie/ á nieodwrácay włłfu łwoich od prozby moiey A przykłąnić łie rácz miłofciwie ku mnie ábowiem prze žáłobliwą prozbę moię zaburzyłá łie myłł moiá *RejPs* 81; Ale ách niełtotys/ łnadž žadnegó nie máłž dziłiefyłżych czáfów náfzych/ chociałž łie iego [*Kościoła*] członkami á łynacžki zowiemy/ ktoryby łie k niemu z liłofciwym łercem przykłąnił *LubPs* A5.

3. [*Skierować na coś swoje prągnienia; w przen.*:]

Fraza: »serce [czyje] się przykłoniło [k temu aby]«: i już to w tobie znam, że serce twe uprzejmie się przykłoniło k temu, ábyś ni w czym prawdy nie odstępował. *LubWiryd* 59.]

4. Wziąć udział, włączyć się, przyczynić się (1) :

Zwrot: »[k czemu] staranim się przykłonić« (1): Ale cobym rozumiał przynależć ku pożytkowi mieylkiemu/ kthemu lye zówždy ftáránim moim/ ile będę mógł/ przykłonić chcę. *GroicPorz* g2v.

Synonimy: przychylić się; **3. przystać, przyzwolić, uznać, zgodzić się; 4. przyłączyć się, włączyć się.**

Formacje współrdzenne cf KŁANIAĆ SIĘ.